

14 mni rušíti dobrý řád Ducha svatého a tak i pokoj. A že vedlé svě-
decství Kristova hřiech proti Duchu svatému jest neodpuštělný
i na tomto světě i na onom, protož o tom hřiechu budu psáti. Neb
svatokupecství jest malomocensví duchovní, kterého nebrzo
z duše muož vyhnáno býti, jediné divem zvláštním Božím. A že to
malomocensví leze s jednoho na druhého, takže jeden svatokupec
mnoho jiných zprvní, protož věrní křesťané mají se pilně vstríhati.
A že neostřeže se člověk brzo zlosti, kteréž nezná, protož musí
svatokupecství býti oznámeno.

10 Svatokupecství, jakož slovo to vzní, jest svaté věci kupování. A že
kupec slove i ten, jenž kupuje, i ten, jenž prodává, protož také
svatokupec slove ten, jenž svatú věcku prodává, i ten, jenž kupuje.
A tak svatokupecství slove svaté věci kupování i prodávání.
A že muož býti dobré kupení i prodávání svaté věci, neb muož
člověk sobě kúpati království nebeské, protož ne každé kupení
neb prodávání jest svatokupecství. Protož řečeno jest napřed, že
svatokupecství jest zlé přivolení k směnění duchovní věci za ne-
15 duchovní. A že muož člověk kúpati dobře království nebeské, jenž
jest blahoslavenství, di Pán Buoh skrze Izaiáše proroka: „Podte
a kupujte bez stříbra!“ A Spasitel di, že podobno jest království
nebeské člověku kupci, jenž hledá dobrých perel, a když nalezne
jednu drahou perlu, já, prodá všecky věci, kteréž má, i kúpi ji.
A tak sluší člověku kúpati svatú věc, nébrž nebude mti radosti
nebeské, nekúpi-li je. Též také muož kazatel neb mistr pilně promě-
20 niti učení za potřebu tělesnú; neb di sv. Pavel: „Poněvadž my
vám dáváme duchovní věci, neveliká věc jest, že bychom vaše
tělesné věci brali.“ Protož aby věděl, že svatokupecství má pochop.
neb hniezdo ve zlé vůli, řečeno jest, že svatokupecství jest zlé přivolení
ke směnění. A z toho také máš, že netoliko když již trh se
30 stane neb mlčedlivá směna duchovní věci za neduchovní, jest
svatokupecství, ale když má člověk nezřízenú vůli k tomu k smě-
nění; jakož smilství prvé jest hřiech smrtedlný v duši, a potom
v skutku.

0 Ale jest tuto jedna těžkost v tom, co slove věc duchovní, poněvadž
každý, jenž smrtedlně hřeší, jest svatokupec, neb prodává duši svú
dábu a dostojensví člověké, jenž jest duchovní věc. Protož tu

14 věz, že zvláště slove svatokupecství nezřízené směnění mezi lidmi
vedlé duchovního úřadu domu Božieho.

A sprosti mnějí, že by nikdy nebylo svatokupecství, jedné když
by se tržil kněz o tělo Boží řka: „Co chceš dáti, a dámt tělo Boží?“
Neb: „Zač dáš ten oltář, kostel neb jiný obrok?“ Ale světi, jenž
5 Písmo umějí, ti váží zlu vůli, již člověk za duchovní věc žádá od-
platy tělesné, neb přizné a chvály. Protož die sv. Řehoř: „Jsú
mnozi, jenž peněžních darův od svěcení neberú, avšak svěcení pro
lidskú přiznen dávají, a z toho dávání chvály toliko lidské odplaty
10 hledají. Toho daru, jež sú darmo vzali, darmo nedávají, poněvadž
z daného úřadu svatého peníze přizní žádají. Protož, když sprave-
divého muže prorok vypisuje, dobře di: Blazený, kterýž odráží
ruce své od každého daru. Znamenitě di: od každého daru; neb
některý jest dar od služby, některý od ruky, některý od jazyka.
15 Dar od služby jest podání nehodné; dar od ruky, to jest, což za
peníze se kúpati muož, jsú peníze; dar od jazyka jest přizén neb
zaslibení nezřízené. Protož ktož světi, tehdy od každého daru ruku
odrazí, když v božských věcech netoliko peněz, ale také i přizní
lidské nežáda.“ To sv. Řehoř.

20 A mni, že kdyžkolivěk kto duchovní dar sám neb skrze jiného
nezřízené, a to buď zjevné neb skryté za službu neb za dar tělesný
neb pro přizén lidskú dává, tehdy svatokupci proti tomu Písmu
a přikázání Kristovu: „Darmo ste vzali, darmo dajete.“ Apoštolové
sú darmo, bez daruov, bez služby nehodné i bez přizní tělesné vzali,
25 protož také oni darmo, to jest bez těch daruov dávají sú. Ale že nyní
darmo neberú, protož také darmo nedávají i rozhřešení, i svěcení,
i olejování, i jiných věcí duchovních.

A z této řeči muož poznáno býti a z obyčejův, kteréž zjevné
vidíme v žákovstvu, že málo jest kněží, by svatokupecy nebyli
svěcení a obrokův nedošli, a takže ti s jedné strany a jich biskupové
30 s druhé strany v svatokupecství sú upadli. A že svatokupecství jest
kaciereství, protož, když by se právě ohlédali, spatřili by, že sú mnozi
kacieri; aniž jest rozdíli, jedné kteříž jsú výše v úřadích duchovních,
že ti hojnější, ustavičnější a tučnější jsú svatokupci, a tak kacieri;
aniž jest pochýbení v tom, by svatokupci nebyli kacieri, jakož
35 světi praví. A papež, řečený Pascalis, di, že „zjevno jest, že svato-

vinice kázal povolání dělníkův a dáti každému za jeho práci, kterú jest měl u vinici. A jinde die, že přijde Syn člověka a každému odplatí vedle skutkuov jeho, ale ne vedle cizích. A věrně, kdyby dosti bylo, že by jiný dosti učinil za druhého, jako by on učinil v svém úřadě, tehda mohl by býti biskupem neb farářem švec neb jiný kterýkolivěk člověk a mohl by míti hodné mnoho obrokův; neb posadě náměstka u každého, dosti by učinil k oku lidskému vedle jich duvodu.

10 Ale vědi to věrni křesťané, že každý biskup i farář i jiní preláti musí počet sami vydáti z ovci, kterýchž sú se pastýři nazývají; a poněvadž tak musí učiniti, tehda, mají-li spasení býti a vymluveni, musí sami ovce pásiti. Protož kteří nepasú sami, mají pozdravení od Boha, jenž die: „Běda pastýřům, jenž pasú sami se, a mých ovci nepasú!“ I kterak jest ten dobrý pastýř, jehož ovce ani slyší, ani vidí, aniž on jich zná, ani krní? Však pastýř nad pastýři die, že „dobrý pastýř zná ovce své a ovce slyší hlas jeho a on před nimi jde a vede je na pastvu a ony jeho následují.“ A také řekl jest Petrovi říkát: „Milujěš-li mě, pas ovce mé, pas ovce mé, pas pas třetí, když máš, tělestným pokrmem! I kterak ti pasú, jenž, jsúce zle živi, neučí a ovšena tělestným pokrmem nekrmí ovci, alebrž ovce sřihú? I muož rozsúdití to sedlak, že, ktož nikdy sám ovci nepase, že ten pastýř ovci neslove. Pakli stádo přijme, by měl deset připasí, zahyne-li ovce, tehda on ji tomu, či jest, musí zaplatiti. Tež jest tuto, žeť musí každý taký sám za každú ovci, již zmeská, počet vydáti, byť měl tisíc náměstkův. Neb poněvadž má ji pásti dobrým příkladem. Božim slovem a tělestným pokrmem, ač má, a to jest jeho břímě, jakož když přijímá kněžství, a úřad ten jemu to praví a druhdy na tom přisáhá: protož neponese-li toho břemena, běda jemu bude, a zvláště tomu, kterýž jest zle živ a opustí ovce Kristovy, na ně nebhá, aneb usadí zlosyna zjevně zlého aneb nestatečného, aneb že opustí svůj úřad, chopí se světského. A muoží mohl se domněti, že taký pastýř neb prelát má dábia náměstka, jenž znamená, co se stane hřiechův jeho zmeskáním, aby potom před nejvyšším pastýřem vyznal, čím jest vinen. Protož běda jemu, kto se pase, a ne ovci; kto peněz hledá, a ne duši! Neb die

Buoh: Běda pastýřům, kteří sami se pasú, a mých ovci nepasú. Znamenal to sv. Bernard; protož die papežovi Eugeniovi, že má úřad duše pásiti, ale ne panovatí, a že musí za všecky duše odpovídati.

5 již z těch řečí máš, kterak běží svatokupcovství biskupské ve zlém dobývání a také ve zlém utrácování. Ale snad dieš: „Chceš, aby biskupi žebrali?“ Odpoviem, že nechci, alebrž chci, aby majíce pokrm a oděv hodný, jako die sv. Pavel, měli na tom dosti; a mají-li sboží nadané, chudým aby je rozdávali, skrovněji jsúce živi. Ale dieš, že slyší na biskupa, aby měl rúcho krásné, panoší mnoho a ztravu bohatú. A já odpoviem tobě, že dostojanství Krista biskupa a jeho apoštolův v chudobě bez komonstva a bez rozkoši v životě svatém se stkvělo; protož Kristova chudoba, práce a pokora lépe by oděla než která pyšná rúchá; jakož die sv. Řehoř. Než to vím, že Antikristovi synové posmívají se Kristově práci, pokoře i chudobě, takže, ktož chce Krista následovati a jeho apoštoluov, toho mají za blázna; neb tak chce Antikrist, jich otec, míti. Protož nyní hledaj i přehledaj, zdali nalezneš biskupa, jenž by následoval Krista. Věru, on sám die: „Což jich kolivěk přišlo, jsú zloději a lotři.“ Ještě die někdo: „Řekl si, že biskupové jsú svatokupci vedle řeči sv. Řehoře, kteříž dávají panošem a přátelům; však přitrožený jest zákon, že člověk má pomoci otci a mateři a potom jiným přátelům; kterakž tehdy biskup mezi největšími kacíři a mezi Antikristy má jmien býti, dává-li přátelům?“ K tomu by odpověděl sv. Řehoř, že, byl-li by přítel biskupův v nůzi tak u velké neb u větší než jiný, jenž nemie jeho přibuzný, tehda dáda jemu biskup z milosrdenstvie kostelní almužny pro Pána Boha, aby mu z nůze velké pomohl — ne proto, aby k světu ho povýšil a zvelebil neb aby život lehký, rozkošný vedl, protože jest přibuzný jeho — tehdy takovým dáním biskup nemá mezi nejvyššími kacíři a mezi Antikristy položen býti; ale učini-li zpět, tehdy upadne v řeholu Antikristovu.

1. A tak již máš, kterak biskup muož svatokupcec býti, v biskupství vstúpě, druhé v něm přebýváje; pak již a třetí muož býti východem, a to dvojm obyčejem: prvý, že přítel neb jinému na penězích vstupuje; a tak nezřízeně vstúpě, nezřízeně vystupuje; druhé, že vstupiv zle v biskupství, nepokaje se, tak umře. A znamení toho

51. 26. 1322. 5.